W.O. 5579

Kwestionariusz

b. [illegible] - internowanego - więźnia - "łagiernika" - zesłańca w Z.S.R.R.

5579

1.

1. DANE OSOBISTE. /Imię, nazwisko, stopień, Nr. p. pol, wiek, zawód i stan cywilny/:
Władysław Ziaber kpr. Piforce 138. 1913. podof. zaw. kawaler

2. DATA I OKOLICZNOSCI ZAARESZTOWANIA: 8. IV. 1940 r. za przejście nielegalne granicy z okupowanej Polski z Niemiec do Z.S.R.R. i za służbę Faszystow.

3. NAZWA OBOZU /- więzienia - miejsca przymusowych robót/ Więzienie śledcze dwór przy ul. Kajmiszowskiej od 15. V. 40 — 15 V. 1941 r. i 1 miesiąc w Charkowie.

4. OPIS OBOZU, WIĘZIENIA i t.p. / Teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higjena/
Więzienie we Lwowie przepełnione straszne nie miłosne, usypiania celi w nocy potrzebie - dwa razy dziennie wypuszczano więźniów do korytarzowego ustępu, pół godziny obiecane spacery w ogrodzonym miejscu a czasami tygodniami nie wypuszczano nas na świeże powietrze. Światło cały noc świeciło się na celach otrzymywe elektryczne. Więźniowie do Kijowa nie wszyscy, gdyż spać na tej podłodze gdyż z byłym polskim więzieniu mieściło się najwięcej 2000 tysięcy a za czasów Związku Sowieckiego ponad 8000.

5. SKŁAD JENCÓW WIĘŹNIÓW, ZESŁAŃCÓW /Narodowość, kategorja przestępstw, poziom umysłowy, i moralny, wzajemne stosunki etc./
Więźniowie do 1941 r. byli przeważnie polacy i to według ich art. K.K. sami prawie polityczni ludzie przeważnie ze średnim wykształceniem i ci którzy stali niżej trzymając się zasad swych praw nie uznawając ich okrężnej okupacji - w roku 1941. aresztowano wszystkich patrjotów Polski obciążeni na ich zawsze i wykształcenie. Poziom moralny wśród polaków był dobry życzy nadziej, że tak nie zostanie, aby i wojna się jeszcze nie skończyła, przed wybuchem wojny Niemiecko-Rosyjskiej zaczęli masowo aresztować ukraińców życzy. a przed. [illegible] w Lwowie w więzieniu słyszało się przeważnie polską mowę w Charkowie już była rosja [illegible] tylko Republik elektrowni tam przeważnie górą byli więźniowie rusy.

6. ŻYCIE W OBOZIE, WIĘZIENIU i t.p. /przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenia, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne /
Życie w więzieniu było ciężkie każdy człek kiedy otrzyma pół litra zupy i 60 dkg. chleba i na śniadanie pół litra zupy na kolację też pół litra zupy - całym dniem więźniowie opowiadali sobie wzajemnie o przeszłości a często uczyli się od ludzi mających geografii, historii i t.d. wśród polaków była koleżeńskość. Polacy z ukraińcami najmniej rozmawiali przeważnie ci podali sobie przetrzymać, że był również i za czasów Polski. [illegible]
Ubranie przeważnie każdy więzień miał własne a nawet zostawiono od wielu trzeba [illegible] ubranie tych a tym, że [illegible] a powrotem nie było wolno.
Na zesłaniu byłem 3 miesiące t.j. lipiec - sierpień - i wrzesień w 1941 roku i zimy tej nie przeżyłem a z opowiadania kolegów więźniów dowiedziałem się że poprzedniemu t.j. roku 1940 wymarło wielkie polaków z zimna dużo przy [illegible] Kolejowej w dalekiej północy było b. ciężkie a jedzenie nie lepsze jak w więzieniu a ile dało pracowali 12 godzin - tam to współżyciu kolejowskiego prawie, że nie było, gdyż w tym obozie było

7. STOSUNEK WŁADZ N.K.W.D. DO POLAKÓW /Sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc./ 5579

Władze Sowieckie w niezawoalowany sposób przeszkadzały więźniom śledzącym - wymuszano zeznania sposobem kiedyś jak to czytało się w książkach. W Łzeki. Propagandy była silna w każdej celi mieli swoich konfidentów, którzy obserwowali więźniów i nakłaniali ich aby wstąpili przeciw duchem komunizmu - W płynny ich nie dały żadnego rezultatu a z każdym dniem każdy więzień opuszczał się wszelkie na tego co się nazywa kolektyw, komunizm i inne wszystko towarzysz - Informacje o Polsce to mieli od innych źródeł przyszłam, gdyż mieli moc ludzi którzy byłego na robotę dawali im informacje.

8. POMOC LEKARSKA, SZPITALE, ŚMIERTELNOŚĆ /Wymienić nazwiska zmarłych/

Pomoc lekarska w więzieniu we Lwowie była, Szpital również był. Sam w nim nie byłem ale jak z opowiadania to nie mieli ochoty aby kto tak szybko umierał to też starali się utrzymać go przy życiu aby odrobił swój wyrok. W lagrach były śmiertelne wypadki z wyjątkiem ~~wypadki nie pamiętam~~.

9. CZY I JAKA ŁĄCZNOŚĆ BYŁA Z KRAJEM I RODZINĄ?

Z ojczyzną łączności była taka, ~~że~~ Nie mogłem jakim sposobem dowiedzieli się że jadę we Lwowie, gdyż ~~przy~~ przesyłano mi mojego syna pieniądze po 50 rubli i kilkanaście pieniędze to ~~[illegible]~~ stan mężczyzn we Lwowie ~~[illegible]~~ w miesiącu październiku r. 1941.

10. KIEDY ZOSTAŁ /a/ ZWOLNIONY/a/ I W JAKI SPOSÓB DOSTAŁ/a/ SIĘ DO ARMII.-

Zwolniony zostałem 23 września 1941 roku. Podróż trwała z dalekiej północy około 2 miesięcy tak, że kontyngent w początkowej armii Polskiej był już zapełniony to też musiałem przebyć na robotach dorabiając w różnych zawodach do dnia 15.II.1942 r. do czasu wstąpienia do Armii Polskiej.

Żabek kpr.

M.p. dn. 23.I.1943

UWAGA.

Jeśli treść nie zmieści się w poszczególnych rubrykach, należy dopisać na czystym blankiecie papieru, zaznaczając concznie którego punktu